

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΡΩΜΗ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
ΜΙΛΑΝΟ

**ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ
ΚΑΝΟΝΙΚΟ**

Μιλάνο, 24 Ιουλίου 2026
ΑΠΦ.: 1910 /ΑΣ 663

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Εξωτερικών
-Β3 Δ/ση

ΚΟΙΝ: - Διπλ. Γραφείο κ. Πρωθυπουργού

-Πρεσβείες κ-μ ΕΕ
και Γραφεία ΟΕΥ
αυτών

Υπουργείο Εξωτερικών

- Διπλ. Γραφείο κ. Υπουργού
- Διπλ. Γραφείο Υφυπουργού κας Α. Παπαδοπούλου
- Διπλ. Γραφείο Υφυπουργού κ. Χ. Θεοχάρης
- Γραφείο κας Γεν. Γραμματέα
- Γραφείο κας Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ & Εξωστρέφειας
- Α' & Β' Γεν. Δ/σεις
- Α1, Β1, Β2, & Β5 Δ/σεις
- ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (μέσω ημών)
- Γραφείο ΕΟΤ Μιλάνου - Άμισθο Προξενείο Μιλάνου

Ε.Δ.: -Πρεσβεία Ρώμης &
-Γραφείο ΟΕΥ Ρώμης

ΘΕΜΑ: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ: Τουριστικός φόρος & Δημοσιονομικές προκλήσεις Δήμου Μιλάνου

Ο Δήμος Μιλάνου βρίσκεται αντιμέτωπος με σημαντικές δημοσιονομικές πιέσεις, καθώς η ολοκλήρωση των μεγάλων διεθνών γεγονότων που ενίσχυσαν την τουριστική κίνηση και τα έσοδα της πόλης δημιουργεί αβεβαιότητα ως προς τη διατήρηση των υφιστάμενων επιπέδων τουριστικού φόρου. Το **Ιαβηλαίο του 2025** και, κυρίως, οι **Χειμερινοί Ολυμπιακοί και Παραολυμπιακοί Αγώνες Milano-Cortina 2026** συνέβαλαν στην αύξηση της τουριστικής ζήτησης και επέτρεψαν στον Δήμο να αυξήσει σημαντικά τα σχετικά τέλη. Ενδεικτικά, ο τουριστικός φόρος για ξενοδοχεία πέντε αστέρων και άνω αυξήθηκε από **5 ευρώ σε 12 ευρώ ανά άτομο και ανά διανυκτέρευση**. (βλ. έγγραφό μας με ΑΠΦ.1910/261 από 26.02.2026)

Η Δημοτική Αρχή, υπό τον Δήμαρχο Giuseppe Sala, εκτιμά ότι, εάν από το 2027 δεν καταστεί δυνατή η διατήρηση των αυξημένων συντελεστών, λόγω της απουσίας αντίστοιχων μεγάλων γεγονότων, ο Δήμος θα μπορούσε να αντιμετωπίσει απώλεια εσόδων περίπου **30 εκατ. ευρώ**. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που παρουσιάστηκαν, αντίστοιχη απώλεια ύψους περίπου **30 εκατ. ευρώ** θα μπορούσε να προκύψει και για το κράτος, με τη συνολική δημοσιονομική επίπτωση να ανέρχεται συνεπώς σε περίπου **60 εκατ. ευρώ**.

Αίτημα για εξίσωση με τις μεγάλες πόλεις τέχνης

Ο Δήμος Μιλάνου ζητά από την κεντρική κυβέρνηση να του επιτρέψει να διατηρήσει σε μόνιμη βάση υψηλότερα ανώτατα όρια στον τουριστικό φόρο, αντίστοιχα με εκείνα που εφαρμόζονται σε μεγάλους τουριστικούς προορισμούς της Ιταλίας, όπως η Ρώμη, η Φλωρεντία και η Βενετία. Το επιχείρημα της Δημοτικής Αρχής είναι ότι το Μιλάνο, με περισσότερους από **10 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως**, αποτελεί πλέον έναν από τους σημαντικότερους διεθνείς τουριστικούς προορισμούς της χώρας και θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ισότιμα με τις λοιπές μεγάλες πόλεις τέχνης.

Ο Δημοτικός Σύμβουλος Προϋπολογισμού Emanuele Conte υποστηρίζει ότι ο συγκεκριμένος φόρος επιβαρύνει κατά κύριο λόγο τους ξένους επισκέπτες και τους τουρίστες υψηλότερης καταναλωτικής δαπάνης και, ως εκ τούτου, δεν συνιστά σημαντική επιβάρυνση για τα νοικοκυριά. Παρά τις επαφές με τον νέο Υπουργό Τουρισμού Gianmarco Mazzi, ωστόσο, δεν έχει μέχρι στιγμής υπάρξει συγκεκριμένη κυβερνητική απόφαση που να ικανοποιεί το αίτημα του Μιλάνου.

Αυξανόμενες πιέσεις στον δημοτικό προϋπολογισμό

Το ζήτημα του τουριστικού φόρου αποκτά ιδιαίτερη σημασία στο πλαίσιο της επικείμενης αναμόρφωσης του δημοτικού προϋπολογισμού. Η Δημοτική Αρχή καλείται να αντιμετωπίσει **πρόσθετες δαπάνες ύψους περίπου 203 εκατ. ευρώ**, σε μια περίοδο κατά την οποία, σύμφωνα με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο, τα περιθώρια δημοσιονομικών ελιγμών και περαιτέρω αύξησης της φορολογικής επιβάρυνσης έχουν περιοριστεί σημαντικά.

Οι κυριότερες πρόσθετες δαπάνες αφορούν:

- **77 εκατ. ευρώ** για τις τοπικές δημόσιες συγκοινωνίες,
- **32 εκατ. ευρώ** για το προσωπικό,
- **19 εκατ. ευρώ** για κοινωνικές υπηρεσίες, κυρίως για άτομα με αναπηρία, ανηλίκους και ηλικιωμένους,
- **12,7 εκατ. ευρώ** για τον πολιτισμό,
- **9,5 εκατ. ευρώ** για τη στεγαστική πολιτική.

Παράλληλα, ο Δήμος έχει προγραμματίσει σημαντικές επενδύσεις στον τομέα της κατοικίας, με **50 εκατ. ευρώ** για την αγορά κατοικιών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς μέσω σχετικών διαγωνιστικών διαδικασιών και επιπλέον **55 εκατ. ευρώ** για την ενεργειακή αναβάθμιση του αποθέματος κοινωνικής κατοικίας.

Το αυξανόμενο κόστος των δημόσιων συγκοινωνιών

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η εξέλιξη του κόστους των δημόσιων συγκοινωνιών, το οποίο για πρώτη φορά στο Μιλάνο υπερβαίνει το **1 δισ. ευρώ**. Από περίπου **843 εκατ. ευρώ το 2022**, το κόστος έχει αυξηθεί σημαντικά. Από το συνολικό ποσό, περίπου **400 εκατ. ευρώ** καλύπτονται από τα έσοδα των εισιτηρίων και **263 εκατ. ευρώ** από το εθνικό ταμείο για τις τοπικές δημόσιες μεταφορές, ενώ το υπόλοιπο επιβαρύνει τον δημοτικό προϋπολογισμό.

Σύμφωνα με τον Conte, η αρνητική δημοσιονομική διαφορά που καλείται να καλύψει ο Δήμος έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, από **125 εκατ. ευρώ το 2019 σε περίπου 313 εκατ. ευρώ το 2026**, εξέλιξη που περιορίζει περαιτέρω την οικονομική ευελιξία της Δημοτικής

Αρχής. Επιπλέον, οι αυξημένες τιμές ενέργειας και φυσικού αερίου αναμένεται να προσθέσουν περίπου **15 εκατ. ευρώ** στις φετινές δημοτικές δαπάνες.

Συμπεράσματα

Η κατάσταση αναδεικνύει τη διαρθρωτική πρόκληση που αντιμετωπίζει το Μιλάνο: η πόλη έχει εξελιχθεί σε έναν από τους σημαντικότερους τουριστικούς και οικονομικούς πόλους της Ιταλίας, με αυξημένες ανάγκες σε υποδομές, μεταφορές, κοινωνικές υπηρεσίες και στέγαση, αλλά παράλληλα διαθέτει περιορισμένα περιθώρια αύξησης των ίδιων εσόδων. Η διατήρηση του αυξημένου τουριστικού φόρου μετά το 2026 αποτελεί, συνεπώς, βασική προτεραιότητα για τη Δημοτική Αρχή, καθώς τα έσοδα από τον τουρισμό μπορούν να λειτουργήσουν ως σημαντικό εργαλείο χρηματοδότησης των αυξανόμενων δημοτικών δαπανών. Η έκβαση του αιτήματος προς την ιταλική Κυβέρνηση θα έχει ιδιαίτερη σημασία για τη δημοσιονομική σταθερότητα του Δήμου από το 2027 και μετά, ιδίως καθώς το Μιλάνο καλείται να διαχειριστεί τις αυξημένες ανάγκες μιας μητροπολιτικής περιοχής που δέχεται πλέον περισσότερους από 10 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως.

ΠΑΓΩΝΑ ΛΑΡΔΑ
Γενική Σύμβουλος ΟΕΥ Β'

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

-ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Γραφείο κ. Υπουργού
Γενική Γραμματεία Τουρισμού
Δ/νση Στρατηγικού Σχεδιασμού, Τμήμα Διεθνών Σχέσεων

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο κ. Αναπλ. Υπουργού
- Γραφείο Υφυπουργού
- Δ/νση ΕΕ & Διεθνών Σχέσεων

-ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΟΤ)
-ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΠΟΕΤ)
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΣΕΤΕ)
-ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ
-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ (ΠΟΞ)
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ & ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΗΑΤΤΑ)
-ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ (HAPCO)
-ΓΡΑΦΕΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ & ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΣΑΑΕ)
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ (ΣΤΕΕΑ)
-ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΓΕ.Π.Ο.Ε.Τ.)
-ΕΝΩΣΗ ΠΛΟΙΟΚΤΗΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΠΕΣΤ)
-ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΕΥ ΠΛΗΡΩΜΑΤΟΣ (ΣΙΤΕΣΑΠ)
-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΗΜΕΡΟΠΛΟΙΩΝ ΣΚΑΦΩΝ (ΠΕΝΕΤΗΣ)
-ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
-ΕΝΩΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
-ΕΝΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΗ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΩΝ (ΙΑΤΑ)
- ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΣΑΑΕ)
- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ
-ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΑ
-ΕΛΛΗΝΟ ΙΤΑΛΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ)
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΕ)
-ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΣΕΒΕ)
-ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΠΣΕ)
- ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
-ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ